

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa

(2017/C 088/13)

Sprawozdawca: Anne Quart (DE/PES), sekretarz stanu ds. Europy i ochrony konsumentów w Ministerstwie Sprawiedliwości, Spraw Europejskich i Ochrony Konsumentów kraju związkowego Brandenburgia

Dokument źródłowy: JOIN(2015) 50 final

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW

Uwagi ogólne

1. Jest zdania, że promowanie stabilności i dobrobytu w sąsiedztwie UE powinno być priorytetem UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa; domaga się, by potencjał władz lokalnych i regionalnych został uwzględniony przy planowaniu i realizowaniu europejskiej polityki zagranicznej. Uważa, że Komitet Regionów powinien wnieść znaczny wkład w budowę zaufania i współpracę międzynarodową na szczeblu regionalnym i lokalnym.
2. Stwierdza, że europejska polityka sąsiedztwa (EPS) może mieć trwałe skutki tylko wtedy, gdy przynosi konkretne korzyści obywatelom zarówno państw członkowskich UE, jak i krajów objętych EPS; domaga się nadania centralnego znaczenia temu aspektowi przy realizacji nowej strategii.
3. Zauważa, że EPS jest przede wszystkim projektem instytucji Unii Europejskiej i rządów państw członkowskich i krajów z nią sąsiadujących. Podkreśla, że pomyślna realizacja programów i projektów ma istotne skutki na poziomie lokalnym i regionalnym, zarówno w państwach członkowskich UE, jak i w zainteresowanych krajach trzecich. Domaga się zatem, by w ramach EPS wzmocniono w pierwszym rzędzie współpracę na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz interakcję społeczeństw obywatelskich i udostępniono odpowiednie do tego środki. Należy, aby władze lokalne i regionalne i ich stowarzyszenia były angażowane na każdym etapie realizacji EPS – od programowania do kontroli demokratycznej; jest zdania, że władze lokalne i regionalne oraz ich stowarzyszenia powinny uczestniczyć w pracach komitetów i rad ds. stowarzyszenia i otrzymać status stałych obserwatorów.
4. Domaga się większej liczby konkretnych projektów wspierania kontaktów międzyludzkich; uważa za niezbędne udostępnienie większych środków na współpracę transgraniczną, partnerstwa między władzami lokalnymi i wymianę naukową, kulturą i młodziem; podkreśla swój apel o włączenie partnerów do programów unijnych, takich jak Erasmus. Z zadowoleniem przyjmuje, że Komisja przypisuje duże znaczenie kwestii ułatwień wizowych i złożyła konkretne propozycje Ukrainie i Gruzji; podkreśla swoje poparcie dla współpracy w zakresie wiz i mobilności z tymi partnerami wśród krajów objętych EPS, którzy tego pragną, w tym dla dialogu na temat liberalizacji wiz i ułatwień wizowych.
5. Podkreśla wnioski zawarte w swojej opinii z 9 lipca 2015 r. *Nowa europejska polityka sąsiedztwa*; wzywa Komisję Europejską i ESDZ do konsekwentnego uwzględnienia ich przy realizacji strategii.
6. Stwierdza, że konflikty zbrojne, użycie siły, naruszenia suwerenności terytorialnej, łamanie praw człowieka i zasady równych praw narodów, terroryzm oraz poważna destabilizacja w wielu krajach i regionach sąsiedztwa UE doprowadziły do śmierci wielu ludzi i znacznej liczby osób rannych, wewnątrznie przesiedlonych i zmuszonych do migracji, hamując rozwój trwałych partnerstw. Podkreśla znaczenie porzucenia rozważań geopolitycznych i myślenia życzeniowego na rzecz ustalania realistycznych celów na podstawie realistycznej oceny, a także organizacji współpracy między tymi partnerami, którzy są naprawdę zainteresowani interakcją oraz zdolni do osiągnięcia trwałych wyników; należy, aby – mimo niezbędnego różnicowania – nadal zachowywano równowagę między krajami sąsiedztwa wschodniego i południowego.

7. Zwraca uwagę, że partnerstwo może być kształtowane w sposób trwały tylko w oparciu o równość i wzajemne korzyści; z zadowoleniem przyjmuje, że Komisja przywiązywała szczególne znaczenie do tej kwestii przy przeglądzie EPS, i domaga się realizacji w praktyce koncepcji jednakowej obustronnej odpowiedzialności za partnerstwo EPS.

8. Podkreśla w szczególności, że konsekwentne przestrzeganie praw człowieka i norm międzynarodowego prawa humanitarnego nie może być kwestionowane. W związku z tym zwraca uwagę, że konflikty, które dotyczą wielu partnerów objętych EPS, stwarzają nowe wyzwania w zakresie ochrony uchodźców i poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego i że należy przyjąć nowe podejście pozwalające na użycie nowych i skuteczniejszych narzędzi w celu zapewnienia pełnego przestrzegania norm europejskich i międzynarodowych dotyczących ochrony uchodźców. Ponadto podkreśla, że w zbliżających się negocjacjach dotyczących globalnych porozumień w sprawie migracji z wieloma krajami partnerskimi objętymi EPS powinny wziąć udział władze lokalne, a polityka migracyjna i polityka sąsiedztwa powinny być lepiej zintegrowane w celu uniknięcia sprzeczności i niespójności.

Stabilność UE i jej sąsiedztwa

9. Podkreśla, że największym źródłem wpływu Europy na stabilność i dobrobyt w sąsiedztwie jest atrakcyjność modelu społeczno-gospodarczego UE, jedność i solidarność państw członkowskich UE, zrównoważony rozwój, demokracja i poszanowanie praw człowieka oraz swobód demokratycznych; podkreśla, że najważniejszym wkładem w stabilizację sąsiedztwa jest stabilność UE i pozostawanie przy jej wartościach i zasadach.

10. Domaga się, by zagrożenia dla bezpieczeństwa zostały przeanalizowane w całej ich złożoności i oszacowane przy opracowywaniu przyczyn niestabilności; podkreśla, że w pierwszym rządzie należy zająć się społeczno-ekonomicznymi przyczynami aktualnych wyzwań w odniesieniu do bezpieczeństwa i migracji. Z zadowoleniem przyjmuje zapewnienie UE, że razem z partnerami EPS będzie pracować nad realizacją celów zrównoważonego rozwoju ONZ. Domaga się skierowania dodatkowej uwagi na promowanie praw socjalnych, ponieważ zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny ma decydujące znaczenie dla stabilnego sąsiedztwa. Podkreśla, że tworzenie miejsc pracy jest punktem zwrotnym dla przyszłości większości krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa; opowiada się za położeniem szczególnego nacisku na walkę z bezrobociem młodzieży oraz na wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw; podkreśla, że konieczne jest do tego podejście wielopoziomowe – od poziomu krajowego do regionalnego i lokalnego – oraz współpraca regionalna, subregionalna i transgraniczna; domaga się takiego ukształtowania programów współpracy sektorowej, aby mogły być one realizowane przez władze lokalne i regionalne.

11. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący nowych ram partnerstwa z krajami trzecimi, a także wniosek dotyczący nowego europejskiego Planu inwestycji zewnętrznych, którego celem jest przeciwdziałanie fundamentalnym przyczynom migracji przez uruchomienie inwestycji, zwiększenie pomocy technicznej oraz wsparcie reform gospodarczych i strukturalnych w celu poprawy otoczenia biznesowego i szerszego otoczenia politycznego; wzywa europejskie władze lokalne i regionalne do zaangażowania się w ten proces.

12. Oczekuje, że nowe porozumienia dotyczące migracji, które Unia negocjuje z Jordanią i Libanem w ramach komunikatu z dnia 7 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia nowych ram partnerstwa z krajami trzecimi, dobrze wyważą potrzeby uchodźców, potrzeby tych państw i warunki, w jakich się znajdują, oraz oczekiwania UE i państw członkowskich, przy jednoczesnym przestrzeganiu praw człowieka i standardów świadczenia pomocy humanitarnej ustanowionych prawem międzynarodowym.

13. Ponownie potwierdza swoje zobowiązanie wobec narodu tunezyjskiego i nawołuje do prawdziwie głębokiego i wszechstronnego partnerstwa między UE a Tunezją. Podkreśla, że kontynuacja pokojowego i demokratycznego rozwoju prowadzącego do stabilizacji w zakresie gospodarki i bezpieczeństwa będzie stanowiła pozytywny sygnał dla wszystkich krajów EPS. Zaznacza potrzebę znaczącego zwiększenia pomocy unijnej dla Tunezji z myślą o wspieraniu konsolidacji transformacji demokratycznej i o wzmocnieniu inwestycji oraz rozwoju we wszystkich sektorach gospodarczo-społecznych, w szczególności w odniesieniu do tworzenia miejsc pracy oraz utrzymywania wysokiej jakości usług publicznych dostępnych dla wszystkich obywateli. Odnotowuje rozpoczęcie negocjacji dotyczących ambitnej pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu (DCFTA) pomiędzy UE a Tunezją oraz wzywa Komisję do przyjęcia całościowego podejścia, które zagwarantuje, że ta umowa będzie korzystna dla obu stron z jednoczesnym uwzględnieniem istotnych nierówności gospodarczych między stronami.

14. Domaga się priorytetowego wspierania władz lokalnych i regionalnych z UE, jak i z krajów objętych EPS, przy udostępnianiu uchodźcom podstawowych świadczeń odpowiedniej jakości zamiast wydalania ich do państw trzecich oraz kształtowaniu w perspektywie bardziej długoterminowej zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego gmin i regionów ich pochodzenia z udziałem tych osób. Zwraca uwagę, że uchodźcy, którzy przybyli do Europy z krajów sąsiadujących, mogą stanowić w przyszłości pomost między UE a krajami sąsiadującymi.

15. Ze względu na radykalizację religijną, nacjonalizm, ekstremizm i terroryzm zaleca opracowanie strategii i zapewnienie odpowiednich instrumentów promowania dialogu międzykulturowego w UE oraz ze społecznościami krajów sąsiadujących; podkreśla odpowiedzialność i potencjał władz lokalnych i regionalnych w tej dziedzinie – taki dialog musi być prowadzony między politykami, ale także w ramach społeczeństwa obywatelskiego, w szczególności między obywatelami.

16. Stwierdza, że stosunki dobrosąsiedzkie z krajami objętymi europejską polityką sąsiedztwa oraz ich sąsiadami są niezbędne do stabilności w Europie. Zwraca uwagę, że współpraca gospodarcza i polityczny dialog między UE a Federacją Rosyjską mają zasadnicze znaczenie; zaznacza, że normalizacja stosunków gospodarczych i politycznych z Rosją musi być uzależniona od pełnego wykonania porozumień mińskich; zwraca uwagę, że na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz pomiędzy podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i sektora przedsiębiorstw nadal istnieje współpraca i dialog oraz że potencjał ten powinien być lepiej wykorzystywany do przewyżczenia różnic.

Zróżnicowanie i współpraca regionalna

17. Podkreśla, że współpraca z UE nie powinna prowadzić do rywalizacji między krajami sąsiadującymi o najlepsze stosunki z Unią, lecz do współpracy regionalnej i terytorialnej; zwraca uwagę na niemożność rezygnacji z wielostronnego wymiaru EPS. Podkreśla, że kompleksowym wyzwaniem związanym ze stabilizacją sąsiedztwa można podołać tylko wtedy, gdy wszyscy partnerzy regionu będą systematycznie współpracować; stwierdza, że potrzebne jest większe zaangażowanie ze strony UE, aby ożywić wielostronne podejście polityki sąsiedztwa, przyznając przy tym centralne miejsce władzom lokalnym i regionalnym.

18. Wskazuje na zaangażowanie i potencjał Komitetu Regionów w odniesieniu do współpracy regionalnej, w szczególności w przypadku takich instrumentów jak Eurośródziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), Konferencja Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP), a także grupa zadaniowa ds. Ukrainy; wzywa Komisję i delegatury Unii do lepszego wykorzystania wiedzy fachowej tych trzech organów.

19. Stwierdza, że Gruzja, Mołdawia i Ukraina w oczekiwaniu na trwałe korzyści dla rozwoju demokratycznego i gospodarczego swoich krajów zdecydowały się na szczególnie bliską relację z UE i podpisały układy o stowarzyszeniu. Jest zaniepokojony kosztami społecznymi procesów reform, które mogłyby postawić pod znakiem zapytania akceptację społeczeństwa dla procesu zbliżenia, oraz wzywa UE do jeszcze bliższej współpracy z zainteresowanymi krajami w celu znalezienia sposobów na przewyżczenie tych wyzwań. Podkreśla znaczenie reform decentralizacyjnych w tych krajach dla wdrożenia układów o stowarzyszeniu i domaga się priorytetowego wsparcia procesów demokratyzacji na szczeblu lokalnym i regionalnym.

20. Domaga się wdrożenia strategii mających na celu uniknięcie sytuacji, w której państwa muszą wybierać między bliższą współpracą z UE lub z innymi partnerami. Z zadowoleniem przyjmuje, że wraz z nowymi negocjacjami między UE i Armenią wkracza się na nowe drogi umożliwiające bliską współpracę z UE bez uszczerbku dla innych zobowiązań międzynarodowych; jest zdania, że doświadczenia te powinny zostać wykorzystane również do rozwoju stosunków z Białorusią i Azerbejdżanem.

21. Domaga się wdrożenia strategii subregionalnych, które odpowiadają bardzo zróżnicowanym wymaganiom i rzeczywistości w południowym sąsiedztwie, mianowicie w formie strategii na rzecz regionu Morza Adriatyckiego i Morza Jońskiego, strategii na rzecz zachodniej części regionu śródziemnomorskiego i strategii na rzecz wschodniej części regionu śródziemnomorskiego.

22. Wzywa Wysokiego Przedstawiciela i Komisję do przedstawienia konkretnej strategii na rzecz włączenia sąsiadów naszych sąsiadów, czyli krajów objętych EPS, co dotyczy w szczególności Federacji Rosyjskiej, aby tchnąć życie w to podejście.

23. Podkreśla, że partnerstwo rozpoczyna się w regionach przygranicznych; wzywa Komisję, by uznała jego rolę i wsparła rozwijającą się współpracę transgraniczną między władzami lokalnymi i regionalnymi w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa i stworzyła przez to przykład dla kolejnych krajów objętych EPS. Domaga się opracowania wykraczającej poza aktualne ramy finansowe, długoterminowej i kompleksowej koncepcji. W tym względzie wzywa do wdrożenia wykorzystywania EUWT między UE a regionami sąsiadującymi, a także do szybkiego opracowania porozumienia w sprawie zharmonizowanego wykorzystania funduszy europejskich między programem Interreg Europe a Europejskim Instrumentem Sąsiedztwa z myślą o rozwoju wszystkich regionów UE sąsiadujących z krajami EPS.

Odpowiedzialność i zorientowanie na obywateli

24. Podkreśla, że odpowiedzialność lokalna i regionalna jest niezbędna dla skutecznej EPS i że strategię polityki UE i podejmowane działania oraz finansowanie powinny zostać określone z uwzględnieniem potrzeb regionalnych, przy czym należy wybrać kompleksowe podejście przynoszące korzyści wszystkim grupom społeczeństwa i wspierające rozwój regionalny. Zwraca uwagę, że rola władz lokalnych i regionalnych, zwłaszcza tych działających na terenach przygranicznych, w dwustronnych planach działania powinna zostać wzmocniona i że wymaga to zwiększenia praw i kompetencji władz lokalnych i regionalnych oraz wyposażenia ich w wystarczające zasoby finansowe dostępne na ich żądanie.

25. Stwierdza, że wiedza na temat UE i porozumień państw objętych EPS z UE jest słabo rozpowszechniona na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz w społeczeństwie obywatelskim. Wzywa Komisję, by we współpracy z delegaturami Unii wyraźnie zwiększyła widoczność programów współpracy na szczeblu lokalnym i regionalnym, lepiej informowała i szkoliła podmioty lokalne i regionalne, zwłaszcza poprzez programy szkoleniowe dla nauczycieli i wymianę materiałów dydaktycznych, oraz wzmocniła na szczeblu lokalnym i regionalnym budowanie zdolności do korzystania z programów EPS.

26. Uważa za istotne, by zwiększyć zaangażowanie młodzieży i udział kobiet jako elementów kluczowych dla rozwoju państw objętych europejską polityką sąsiedztwa.

27. Domaga się większej ilości konkretnych projektów realizowanych na poziomie lokalnym z namacalnymi rezultatami i pozytywnym wpływem na życie codzienne obywateli.

Dobre rządy, praworządność oraz poszanowanie praw człowieka i swobód obywatelskich

28. Podkreśla, że dobre rządy, praworządność, demokracja oraz poszanowanie praw człowieka i swobód demokratycznych mają fundamentalne znaczenie dla stabilności. Wskazuje, że społeczeństwa krajów sąsiedztwa UE mają różne doświadczenia historyczne i funkcjonują w różnych uwarunkowaniach oraz że standardów demokracji i praw człowieka nie można narzucić ani z zewnątrz, ani odgórnie, lecz muszą być one wypracowane oddolnie. Podkreśla rolę władz lokalnych i regionalnych przy utwierdzaniu demokracji i praworządności w społeczeństwie. Zwraca uwagę, że te kluczowe wartości są podstawą EPS i nie mogą być zagrożone. Podkreśla potrzebę uwzględnienia w umowach o partnerstwie skuteczniejszych mechanizmów instytucjonalnych pozwalających monitorować ich przestrzeganie przez partnerów.

29. Zwraca uwagę, że w większości krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa zdolności administracyjne na szczeblach lokalnych i regionalnych wymagają poprawy; potwierdza gotowość Komitetu Regionów, jego członków i zainteresowanych samorządów oraz ich stowarzyszeń krajowych do współuczestnictwa w programach budowania zdolności administracyjnych w krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa; wzywa Komisję, by stworzyła potrzebne do tego warunki administracyjne i finansowe. Domaga się wsparcia reform decentralizacyjnych w krajach objętych polityką sąsiedztwa; proponuje uzgodnienie z państwami objętymi europejską polityką sąsiedztwa sektorowych projektów pilotażowych, za których realizację byłyby odpowiedzialne organy lokalne i regionalne, w celu umożliwienia pozyskania doświadczeń dotyczących procesów decentralizacji.

30. Wzywa Komisję do opracowania projektów dla delegatów lokalnych i regionalnych oraz administracji lokalnych, w ramach których może zostać zorganizowana wymiana doświadczeń z władzami lokalnymi i regionalnymi z UE; domaga się większego wsparcia krajowych stowarzyszeń władz lokalnych i regionalnych w celu promowania wymiany doświadczeń między władzami lokalnymi i regionalnymi z poszczególnych krajów; opowiada się za znaczną rozbudową programów partnerstwa miast i programu instrumentu pomocy technicznej i wymiany informacji (TAIEX) oraz programu twinningowego; wzywa Komisję, by udzieliła nie tylko politycznego, lecz również odpowiedniego finansowego wsparcia projektom opracowanym w ramach ARLEM-u i CORLEAP-u i grupy zadaniowej ds. Ukrainy.

31. Podkreśla swoje wezwanie do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, aby podjęła ona praktyczny środek, jakim będzie wyznaczenie punktu kontaktowego w każdej z 16 delegatur Unii w krajach objętych EPS.

Współpraca w dziedzinie energii

32. Stwierdza, że ścisła współpraca w sprawach energii jest istotnym elementem stosunków UE z jej sąsiadami, z których wielu jest ważnymi dostawcami źródeł energii dla państw członkowskich UE. Jest zdania, że UE może ograniczyć swoją zależność od zewnętrznych dostawców i nośników energii poprzez poprawę efektywności energetycznej na wszystkich etapach łańcucha energetycznego, maksymalizację wykorzystania odnawialnych i innych rodzimych źródeł energii oraz priorytetowe traktowanie ekologicznych paliw lub technologii. W ten sposób będzie się ona także przyczyniać do osiągnięcia uzgodnionych w Paryżu celów konferencji COP 21. Podkreśla, że współpraca między UE a jej sąsiadami w sprawach energii powinna obejmować przede wszystkim projekty rozwoju infrastruktury energetycznej i efektywności energetycznej.

33. Zauważa, że Porozumienie Burmistrzów na rzecz Klimatu i Energii może być jedną z platform współpracy w tej dziedzinie i w tym kontekście oferuje doświadczenie i wiedzę specjalistyczną ambasadorów Porozumienia Burmistrzów będących członkami KR-u przy realizacji celów w zakresie klimatu i energii w krajach objętych EPS.

34. Uznaje prawo państw do decydowania o własnym zaopatrzeniu w energię. Domaga się przy tym konsekwentnego uwzględniania zdania władz lokalnych i regionalnych oraz obywateli. Ponadto zwraca uwagę na zdecydowany opór wielu gmin w UE przeciw wydobyciu gazu ziemnego i ropy naftowej metodą szczelinowania hydraulicznego i domaga się, by przestrzeganie najwyższych unijnych standardów ekologicznych przy wydobyciu i przetwarzaniu gazu ziemnego i ropy naftowej uczyniono przedmiotem współpracy w dziedzinie energetyki z krajami objętymi EPS.

35. Domaga się poprawy zdolności sieci energetycznych do wzajemnych połączeń nie tylko w ramach UE, lecz również między UE a jej sąsiadami, a następnie sąsiadami sąsiadów.

36. Jest zaniepokojony faktem, że ceny energii znacznie wzrosły w niektórych państwach objętych EPS; domaga się, by opowiadanie się Komisji za promowaniem przystępności cenowej energii zaowocowało konkretnymi koncepcjami wsparcia dotkniętej ubóstwem energetycznym ludności krajów objętych EPS.

37. Jest głęboko przekonany, że nowe projekty energetyczne powinny koncentrować się na dywersyfikacji źródeł energii i nie powinny osłabiać statusu krajów EPS jako krajów tranzytowych.

Tworzenie synergii

38. Zaleca lepszą wymianę doświadczeń zdobytych w ramach współpracy z wschodnimi i południowymi sąsiadami i z zadowoleniem przyjmuje odnoszące się do tego zaangażowanie członków ARLEM-u, CORLEAP-u i grupy zadaniowej ds. Ukrainy.

39. Domaga się ściślejszej koordynacji między EPS i programami opracowanymi przez UE w celu poprawy sytuacji uchodźców w państwach objętych europejską polityką sąsiedztwa.

40. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej uznaje rolę regionów, stwierdzając, że „stanowią [one] w zdecentralizowanym świecie kluczową przestrzeń ładu”, i zawiera apel, aby „propagować i wspierać na całym świecie łady regionalne oparte na współpracy”. Apeluje do Wysokiego Przedstawiciela i ESDZ o uwzględnianie i wykorzystywanie doświadczeń władz lokalnych i regionalnych.

Zasoby finansowe

41. Podkreśla, że finansowanie zapewniane przez Europejski Instrument Sąsiedztwa nie jest współmierne do ambicji politycznych i wyzwań w sąsiedztwie UE, oraz ubolewa, że skutkiem przeglądu EPS nie było zalecenie zwiększenia zasobów finansowych.

42. Stwierdza, że UE stoi obecnie przed większą liczbą kryzysów niż kiedykolwiek, w szczególności przed kryzysem uchodźczym, katastrofami naturalnymi i konfliktami zbrojnymi, które stworzyły zagrożenie dla istotnych wartości. Podkreśla, że kryzysów tych nie można było jeszcze przewidzieć w momencie zamknięcia wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020; wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie przeglądu WRF w odniesieniu do podniesienia górnych limitów w dziale 4 oraz w dziale 3, co prowadzi również do znacznego zwiększenia zasobów EPS, a to m.in. w celu rozwiązania kryzysu migracyjnego i uchodźczego, a także zagwarantowania przyjmowania i integracji migrantów, za co odpowiedzialność ponoszą głównie władze lokalne i regionalne. Nowe WRF dają możliwość zwiększenia zasobów przeznaczonych na realizację priorytetów Europejskiego programu w zakresie migracji także w wymiarze zewnętrznym.

43. Domaga się stopniowego odejścia od praktyki koncentrowania zasobów finansowych EPS przede wszystkim na współpracy ze szczeblem krajowym; domaga się ewentualnego ustalenia procentowych udziałów finansowania projektów na szczeblu lokalnym i regionalnym odpowiadających warunkom poszczególnych krajów. Podkreśla konieczność ukierunkowanego dostosowania zasobów finansowych UE do potrzeb podmiotów lokalnych i regionalnych, m.in. przez wspieranie małych projektów i elastyczne kształtowanie współfinansowania. Proponuje, by Komisja rozważyła możliwość ponownego wprowadzenia dawnego Instrumentu na rzecz Administracji Lokalnej wykorzystywanego przez kraje przystępujące oraz rozszerzenia zakresu jego stosowania w krajach objętych EPS, ze ściślejszymi uregulowaniami dotyczącymi zwrotu warunkującymi realizację konkretnych i długofalowych projektów. Domaga się przeprowadzenia dokładnej kontroli wykorzystania zasobów finansowych, m.in. przez społeczeństwo obywatelskie.

Bruksela, dnia 11 października 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

Markku MARKKULA